

Aan: bezwaarmakers 1 tm 7

datum :
uw kenmerk :
ons nummer : 451401, 461283,
486719, 487717,
493725, 497057, 518605
Inlichtingen bij : M. van Rijbroek
telefoonnr. : 038 44 316 16

onderwerp: Beslissing op bezwaar losloopgebieden honden

Geachte meneer, mevrouw,

Op 16 december 2025 hebben we het "Aanwijzigingsbesluit losloopgebieden honden Hattem" genomen. Dit besluit is op 29 december 2025 bekendgemaakt door middel van publicatie in het gemeenteblad. Tegen dit besluit is bezwaar gemaakt door:

- de Vereniging Landschap en Milieu Hattem (VLMH),
- BoerenNatuur Veluwe, ANV Veluwe IJsselzoom en Stichting Vrienden van het Boerenland;
- Waterschap Vallei en Veluwe;
- Floris MLJ;
- Van der Heeden;
- Wolf; en
- Van Dieren.

Zij worden hierna aangeduid als bezwaarden. Hun bezwaren zien op de losloopgebieden 3 tot en met 6:

3. Oude Kerkweg van de Vuursteenbergrug tot de Enkweg;
4. Hertog Willempad, het noordoostelijke deel (na de aftakking richting de veerpont) van 15 juli tot en met 15 maart;
5. Hertog Willempad, vanaf de Hoenwaardsebrug;
6. Geldersedijk.

De bij het aanwijzigingsbesluit als losloopgebied aangewezen gebieden 1 (het omheinde veldje aan de Gelderse Dijk), 2 (het omheinde veldje aan de Apeldoornseweg) en 7 (nabij de Waa) zijn niet bestreden in de bezwaren. Dit besluit op bezwaar ziet hier dan ook niet op, deze

Iban : NL66 BNGH 028.50.03.402
Bic : BNGHNL2G

Verzonden :

losloopgebieden blijven in stand. Hieronder staat de beslissing op de bezwaren ten aanzien van de losloopgebieden 3 tot en met 6.

Advies commissie bezwaarschriften

De bezwaarschriften zijn voorgelegd aan de commissie bezwaarschriften. Op 11 mei 2026 heeft de commissie advies uitgebracht. Dit advies is bijgevoegd als bijlage 1. De commissie adviseert ons:

- Het bezwaar van bezwaarde Van der Heeden en Van Dieren niet-ontvankelijk te verklaren;
- Het bezwaar van bezwaarde Wolf wat ziet op het losloopgebied 3 deels gegrond te verklaren en te heroverwegen;
- De bezwaren van bezwaarden Floris, VLMH, BoerenNatuur Veluwe en ANV Veluwe IJsselzoom en Stichting Vrienden van het Boerenland, welke zien op de losloopgebieden 4, 5 en 6, gelegen in Natura 2000-gebied de Rijntakken deels gegrond te verklaren, voor wat de weidevogels in die gebieden betreft en het besluit te heroverwegen;
- Het bezwaar van bezwaarde Waterschap Vallei en Veluwe, welke ziet op gebied 5 deels gegrond te verklaren en het besluit te heroverwegen.

Beslissing op bezwaar

De beslissing op bezwaar luidt als volgt:

- De bezwaren van bezwaarden Van Dieren en Van der Heeden verklaren we niet-ontvankelijk;
- Het bezwaar van bezwaarde Wolf wat ziet op het losloopgebied 3 verklaren we deels gegrond:
  - o De contouren van het losloopgebied 3 wordt aangepast zodat het niet langer over privéterrein loopt;
  - o De aanwijzing is heroverwogen en er is een nadere motivering opgenomen ten aanzien van de bebouwde kom vraag, de verkeersveiligheid, de verhouding tot de aanplant voor biodiversiteit (aanplant van bloemen voor bijen en vlinders).
- De bezwaren van bezwaarden Floris, VLMH, BoerenNatuur Veluwe en ANV Veluwe IJsselzoom en Stichting Vrienden van het Boerenland verklaren we (deels) gegrond;
  - o De losloopgebieden 4, 5 en 6 worden na heroverweging in bezwaar niet aangewezen als losloopgebieden voor honden.

Motivering

Voor het procedureverloop volstaan we met een verwijzing naar het advies van de commissie bezwaarschriften waarin dit is opgenomen.

Ontvankelijkheid

Bezwaarde Van Dieren heeft zijn bezwaar niet tijdig ingediend. De reden die hij geeft voor de late indiening, is niet verschoonbaar. Zijn bezwaar is daarom niet-ontvankelijk. Bezwaarde Van

der Heeden heeft zijn bezwaar tijdig ingediend, maar is niet aan te merken als belanghebbende in de zin van artikel 1:2, eerste lid, Awb. Zijn bezwaar is daarom niet-ontvankelijk. Voor de verdere motivering volstaan we ten aanzien van de niet-ontvankelijkheid met een verwijzing naar het advies van de commissie bezwaarschriften. De andere vijf bezwaarden zijn ontvankelijk in hun bezwaren.

De inhoudelijke beoordeling van de vijf ontvankelijke bezwaren behandelen we hieronder per losloopgebied. We verwijzen hiernaast naar de overwegingen uit het advies van de commissie bezwaarschriften en nemen deze daarmee over in het bestreden besluit.

Losloopgebied 3 Oude Kerkweg van de Vuursteenbergtot de Enkweg

Zoals reeds in de reactienotitie in bezwaar is aangegeven, is er allereerst aanleiding om de contouren van dit gebied aan te passen zodat het gebied niet over privéterrein loopt. Onderstaand de aangepaste kaart.

De commissie bezwaarschriften adviseert om nader te motiveren waarom dit losloopgebied is aangewezen nu het vanuit de definitie in de APV binnen de bebouwde kom ligt. Op grond van artikel 2:57 APV zijn we bevoegd om losloopgebieden binnen en buiten de bebouwde kom aan te wijzen. Door aanwijzing van een losloopgebied binnen de bebouwde kom is er wel sprake van een wijziging in de situatie, voorheen was het immers niet toegestaan dat hier honden losliepen. Dit gebied is echter vanuit de participatie die is uitgevoerd via SAMEN HATTEM door veel participanten aangewezen als geschikte plek voor een losloopgebied. Het gaat om een zandweg die op enige afstand ligt van de weg en waar geen verkeer, anders dan voetgangers veelal met honden, overheen gaan. In tegenstelling tot wat in het advies van de commissie bezwaarschriften staat, betreft dit geen fietspad. Het fietspad het Roseboomspoor start daar waar het losloopgebied eindigt. De Oude Kerkweg betreft een gewone straat waar auto's (30 km/u) mogen rijden. Deze straat maakt wel deel uit van ons fietsnetwerk. Het is de missende schakel van het Roseboomspoor. We hebben in 2024 tellingen uitgevoerd op dit stuk, daaruit

blijkt dat het niet druk is op de Oude Kerkweg. Vanuit verkeersoogpunt is er daarom geen bezwaar om dit gebied als losloopgebied aan te wijzen.

Bezwaarde Wolf voert aan dat hier recent met gemeentelijke subsidie aanplant geweest zou zijn voor vlinders en bijen en meent dat dit niet past bij een losloopgebied honden. Het is de commissie niet duidelijk waar bezwaarde op doelt en adviseert ons om op dit punt in het besluit nader in te gaan. Ons is hier geen subsidie bekend van de gemeente waarmee aanplant zou zijn bekostigd. We kennen wel een initiatief vanuit een omwonende die graag aanplant wilde voor de zandbij en dit via de Greendeal bij ons heeft aangekaart. Volgens ons vormt dit geen aanleiding om af te zien van aanwijzing van dit gebied als losloopgebied. Zandbijen zijn niet gevaarlijk voor honden in die zin dat ze niet zullen steken. Een hond kan wel schade aanrichten door te graven of liggen op grond en daarmee kwetsbare nestgangen van de zandbij beschadigen. Echter blijkt uit de flora en fauna verkenner van de NDFF of de BES1 van BIJ12 niet dat hier nu zandbijen voorkomen. Bovendien vormt de zandbij geen beschermde soort op grond van soortenbescherming en betreft het hier voorts geen (voor deze soort aangewezen) beschermd gebied, het is niet aangewezen als Natura 2000-gebied bijvoorbeeld. Voor het opruimen van hondenpoep en het graven is de hondenbezitter verantwoordelijk om dit op te ruimen en te voorkomen.

De drie losloopgebieden in de Rijntakken

De commissie bezwaarschriften adviseert ons om voor deze gebieden nader in te gaan op de natuurwaarden (weide- en watervogels) ook buiten het broedseizoen en hierbij te betrekken dat de concentratie van loslopende honden in deze gebieden toeneemt nu er zeven gebieden zijn aangewezen en honden hierna niet langer in het hele buitengebied van Hattem mogen loslopen.

Uit openbare informatie blijkt dat loslopende honden zeer verstorend zijn voor weidevogels en watervogels. Er is risico op opjagen van vogels, broedend of niet broedend, verstoren van nesten (met name laagbroedende vogels zoals de weidevogels zijn), opjagen tijdens duiken bij watervogels en bij verblijf aan de waterkant¹ (bijvoorbeeld bij aalscholvers). Alleen de geur van honden kan al een probleem zijn, maar ook een duik in het water als er een middel tegen vlooien is aangebracht op de hond dat dan in het water belanden kan en schadelijk kan zijn voor daar levende organismen en watervogels. Blijkens de [flora en fauna verkenner](#) komen er in de drie gebieden veel weide- en watervogels voor, ook vogels die jaarrond verblijven in het gebied en of buiten het broedseizoen. Het gebied is blijkens het [Aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebied Rijntakken - Regels op de kaart - Omgevingsloket](#) voor een heel aantal beschermde soorten aangewezen. De Kievit en de grutto komen bijvoorbeeld al eerder dan broedseizoen voor en vogels als de aalscholver, meerkoet, ijsvogel, bergeend ([Bergeend | Sovon Vogelonderzoek](#)) komen jaarrond voor en kunnen veel last ervaren van loslopende honden ([Smient | Vogelbescherming](#)) en de zwarte stern van juli tot en met augustus ([Zwarte](#)

---

¹ Zie ook voor info loslopende honden [De aanlijner wint, loslaten is geen optie](#)
[Standpunt huisdieren en wilde vogels | Vogelbescherming](#)
[Nature Today | Honden aan de lijn in kwetsbare natuur](#)
[Oproep Vogelbescherming: honden aan de lijn | Vogelbescherming](#)

[stern - BIJ12](#)). Verder zijn er nog de kwartelkoning en watersnip te noemen waarbij specifiek in de [natuurdoelanalyse](#) (p. 31 en 32) worden genoemd met dat zij last hebben van verstoring door recreatie op vaste paden en struinpaden. (zie ook p. 4 van [advies](#) ecologische autoriteit op NDA Rijntakken). Gelet op deze natuurwaarden en de significante gevolgen die loslopende honden hierop kunnen hebben, kan de aanwijzing van deze gebieden geen stand houden.

Ten aanzien van losloopgebied 5 in het bijzonder speelt daarnaast nog dat aanwijzing van dit gebied als losloopgebied niet in de rede ligt omdat dit gebied op de waterkering van het waterschap is gelegen. Loslopende honden graven eerder in de waterkering en dit geeft grote risico's op doorbraken. Daarnaast is het aanlijnen van honden als mitigerende maatregel opgenomen in de natuurvergunning die de provincie aan het waterschap heeft verstrekt voor de kadeversterking en zijn, in overleg met de gemeente (weliswaar door een intern misverstand) ook borden geplaatst dat honden in dit gebied aangelijnd moeten worden. Ook om die reden ligt aanwijzing van dit gebied in het bijzonder als losloopgebied niet in de rede.

Volledigheidshalve merken we nog het volgende op. Ten aanzien van 4, 5 en 6 zou sprake zijn van inconsistent beleid, omdat in eerdere gebiedsprocessen juist onderzocht zou zijn of afsluiting of beperking noodzakelijk was. De commissie is niet duidelijk waar bezwaarde (VLMH) hiermee op doelt maar draagt ons op om hierop bij de beslissing op bezwaar in te gaan. Dit beleid om de gebieden af te sluiten of te beperken voor recreatie wordt door ons niet herkend. Er is dan ook geen sprake van strijdig beleid.

Losloopgebied 5 Hertog Willempad, vanaf de Hoenwaardsebrug;

Het Waterschap heeft aangevoerd dat dit losloopgebied volledig over de waterkering loopt. Het Waterschap vreest dat door aanwijzing van dit gebied als losloopgebied loslopende honden gaan graven in de waterkering wat een risico op overstroming tot gevolg heeft. De commissie geeft aan dat we in besluit op bezwaar ingaan op de waterkering. Gelet op deze waterkering, risico op graven daarin en overstromingen daardoor, dat het aanlijnen van honden in de natuurvergunning voor de kadeversterking is opgenomen als mitigerende maatregel is dit gebied ook niet geschikt als losloopgebied voor honden.

De commissie geeft mee om in de heroverweging nader te motiveren of sprake is van een openbare plaats, gelet op hetgeen het Waterschap aanvoert. Hiervoor moet volgens de commissie sprake zijn van een openbare plaats in de zin van de APV. De definitie van openbare plaats in de APV (artikel 1:1) sluit aan bij openbare plaats in de zin van de Wet openbare manifestaties (Wom).

Er wordt voldaan aan de criteria uit de Wom: Vanuit het bestemmingsplan is op dit gebied: agrarisch met waarden natuur en landschap, waarde – clutuurhistorie, waterstaat, waarde – archeologie en als gebiedsaanduiding (deels) vrijwaringszone – dijk. Voor de bestemming

agrarisch met waarden – Natuur en landschap geldt dat hieraan ondergeschikt ook wegen en paden aanwezig mogen zijn zoals voor ter inzage van ontwerp bestemmingsplan Buitengebied, Uiterwaarden. Over de waterkering is het Hertog Willempad gelegen, een (voor dit deel) voetpad gelegen, dit vormt eveneens een zogenaamd klompenpad dat dagelijks gebruikt wordt door wandelaars: naar vast gebruik open staat voor het publiek.

Conclusie

- De bezwaren van bezwaarden Van Dieren en Van der Heeden verklaren we niet-ontvankelijk;
- Het bezwaar van bezwaarde Wolf wat ziet op het losloopgebied 3 verklaren we deels gegrond:
  - De contouren van het losloopgebied 3 wordt aangepast zodat het niet langer over privéterrein loopt;
  - Voor het overige wordt de aanwijzing van dit gebied met aanvullende motivering in stand gelaten in bezwaar.
- De bezwaren van bezwaarden Floris, VLMH, BoerenNatuur Veluwe en ANV Veluwe IJsselzoom en Stichting Vrienden van het Boerenland verklaren we (deels) gegrond;
  - De losloopgebieden 4, 5 en 6 worden na heroverweging in bezwaar niet aangewezen als losloopgebieden voor honden.

Contact

Indien u naar aanleiding van deze brief verder nog vragen heeft, dan kunt u contact opnemen met het team Leefomgeving van de gemeente Hattem. Zij zijn te bereiken via het telefoonnummer 038 443 1616.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Hattem,

de secretaris,

burgemeester,

Bijlage:

- Advies commissie bezwaarschriften d.d. 11 mei 2026

Beroep

Als u het niet eens bent met de beslissing op uw bezwaarschrift kunt u, binnen zes weken na de verzenddatum van dit besluit, een beroepschrift indienen bij de Rechtbank Gelderland, locatie Arnhem, sector bestuursrecht, postbus 9030, 6800 EM ARNHEM. Aan het indienen van een beroepschrift en het vragen van een voorlopige voorziening zijn kosten verbonden. Over de hoogte en de wijze van betaling van deze kosten kunt u contact opnemen met de Rechtbank Gelderland, tel. (026) 3592000 of www.rechtspraak.nl.

-